

Bootloader

4.
 - Un bootloader este un program specializat, proprietar și specific pentru hardware-ul pe care este executat (pentru un anumit System on Chip - SoC).
 - Acesta rulează atunci când dispozitivul este pornit (pe dispozitivele ARM asta înseamnă atunci când dispozitivul iese din reset).
 - Are scopul de a inițializa hardware-ul, apoi de a găsi și a porni sistemul de operare.
 - Boot-area include de obicei mai multe etape și există un bootloader pentru fiecare etapă. Dar în curs ne vom referi la un singur bootloader care include toate etapele.
5.
 - Majoritatea bootload-erelor oferă un mod numit fastboot sau download care permite scrierea (flashing) partițiilor raw în spațiul de stocare permanent al dispozitivului, dar și bootarea unor imagini de sistem temporare (fără scrierea lor pe dispozitiv).
 - Modul fastboot este activat de o combinație specială de taste hardware în timpul boot-ării, dar și prin trimiterea comenzii “adb reboot bootloader”.
6.
 - Dispozitivele de pe piață vin cu un bootloader blocat (locked) pentru a asigura integritatea imaginilor ce rulează pe ele.
 - Atunci când bootloader-ul este blocat, nu se va putea scrie sau boota alte imagini de sistem
 - În cel mai bun caz se vor putea scrie imagini de sistem care au fost semnate de către producătorul dispozitivului.
 - Cele mai multe dispozitive vor permite deblocarea bootloader-ului, ceea ce dezactivează restricțiile fastboot și verificările de semnătură a imaginilor.
 - De obicei, deblocarea bootloader-ului necesită formatarea partiției userdata, pentru a nu permite unui sistem de operare malițios să aibă acces la datele curente ale utilizatorului.

Recovery

8.
 - O metodă mai flexibilă de a actualiza un dispozitiv este prin Recovery OS.
 - Acesta este un sistem de operare minimal bazat pe Linux, care include un kernel, un RAM disk cu diferite utilitare de nivel scăzut și un UI minimal.
 - Este stocat pe partiția de recovery și de obicei folosit pentru a aplica pachete Over-the-air (OTA).

- Pachetele OTA includ de obicei noi versiuni (patch-uri binare) ale unor fișiere de sistem și un script care aplică modificările.
- Fișierele din OTA sunt semnate folosind cheia privată a producătorului
- Imaginea de recovery include și cheia publică pentru verificarea fișierelor OTA înainte de a face modificările. Acest lucru ne garantează faptul că fișierele OTA provin dintr-o sursă de încredere.

9.

- Imaginea de recovery este scrisă pe partiția de recovery și poate fi suprascrisă atunci când dispozitivul este în modul fastboot/download.
- Atunci când se scrie o imagine de recovery custom, este posibilă dezactivarea verificării semnăturilor OTA. Acest lucru va putea permite modificarea sistemului de operare principal.
- De asemenea, un recovery custom poate permite accesul la root prin ADB.
- Mai poate permite obținerea citirea și salvarea datelor de pe partițiile existente.

10.

- Dacă partiția de date este criptată, atunci nu se pot accesa datele în mod direct dintr-un custom recovery.
 - Dar se poate instala un rootkit (un program malițios) pe partiția system din custom recovery.
 - Rootkit-ul va permite accesul remote la dispozitiv în timp ce acesta este în sistemul de operare principal.
 - Astfel se vor putea accesa datele necriptate (ele sunt decriptate în mod transparent de către sistemul de operare la bootare).
- Mecanismul verified boot poate preveni acest atac dacă este verificată partiția de boot folosind o cheie nealterabilă, stocată în hardware.
- Astfel, mecanismele de securitate verified boot și criptarea disk-ului vor putea limita daunele făcute de o imagine de sistem malițioasă (scrisă atunci când bootloader-ul este deblocat)

Verified Boot

12.

- Mecanismul de verified boot este bazat pe device mapper.
- Acesta este un framework din kernelul de Linux, care oferă un mod generic de implementare a dispozitivelor bloc virtuale.
 - Acest framework este baza pentru Logical Volume Manager (LVM) în Linux și este folosit pentru a implementa criptarea întregului disc (dm-crypt), RAID arrays și storage replicat distribuit.

- Device mapper funcționează prin maparea unui dispozitiv bloc virtual peste unul sau mai multe dispozitive fizice, și prin modificarea datelor în tranzit.

13.

- Mecanismul de verified boot din Android este bazat pe dm-verity.
- Dm-verity este un target de device mapper de verificare a integrității blocurilor. Asta înseamnă că verifică integritatea fiecărui bloc atunci când este citit de pe disc.
- Dacă verificarea are succes atunci blocul de date este citit. Dacă nu, atunci citirea se va întoarce cu o eroare I/O (ca și cum blocul a fost corupt fizic).

14.

- Dm-verity este implementat folosind un arbore Merkle care include toate hash-urile blocurilor de pe dispozitiv.
- Nodurile frunză ale arborelui includ hash-urile blocurilor fizice, iar nodurile intermediare sunt hash-uri ale nodurilor copil (hash-uri de hash-uri).
- Nodul rădăcină (numit și hash-ul rădăcină) este bazat pe toate hash-urile de la nivelurile inferioare.
- O singură modificare asupra unui bloc va duce la modificarea hash-ului rădăcină.
- Prin urmare, pentru a verifica dacă un arbore hash este nemodificat, e nevoie doar de verificarea hash-ului rădăcină.

15.

- În timpul rulării, dm-verity calculează hash-ul fiecărui bloc atunci când este citit și îl verifică prin traversarea arborelui de hash-uri precalculat.
- Citirea datelor de pe dispozitivul fizic este deja o operație ce consumă timp, iar latența introdusă de hashing și verificare este neglijabilă.
- Odată verificat, un bloc este cache-uit și la citirile ulterioare ale aceluiași bloc nu se va mai face nici o verificare de integritate.
- Dm-verity depinde de arborele de hash-uri precalculat ale tuturor blocurilor unui dispozitiv, de aceea dispozitivul trebuie să fie montat read-only pentru ca verificarea să fie posibilă.
- Montarea unui dispozitiv read-write va duce automat la eșuarea verificării de integritate.
 - Chiar dacă fișierele nu sunt modificate la rulare, se vor modifica anumite metadate din superbloc.

16.

- De aceea mecanismul dm-verity funcționează bine cu partiția system, deoarece aceasta este modificată doar prin actualizarea sistemului de operare.
 - Orice altă modificare va însemna coruperea sistemului de operare sau a discului, sau poate indica faptul că un program malițios încearcă să modifice sistemul de operare (un fișier de sistem).

- Dm-verity se potrivește bine cu modelul de securitate al Android-ului, care folosește o partiție read-write doar pentru datele aplicațiilor, și stochează fișierele sistemului de operare pe partiția system care este montată read-only.

17.

- Din Android 4.4 este folosit target-ul dm-verity, dar mecanismul este implementat un pic diferit față de cel din kernelul de Linux.
 - Mai exact ce e implementat diferit: verificarea hash-ului rădăcină și montarea partițiilor verificate
 - Cheia publică RSA folosită pentru verificare este stocată pe partiția de boot (fișierul "verity_key"), și este folosit pentru a verifica tabela de mapare dm-verity care include: locația dispozitivului, offset-ul tabelii de hash-uri, hash-ul rădăcină și salt-ul.

18.

- Verity metadata block include tabela de mapare și semnătura, și este scris pe disc imediat după ultimul bloc al sistemului de fișiere.
- Partiția este marcată verificabilă prin adăugarea unui verity flag în fișierul fstab.

19.

- Atunci când managerul sistemului de fișiere întâlnește acest verity flag, încarcă metadatele verity de pe dispozitiv și verifică semnătura folosind cheia verity.
- Dacă verificarea semnăturii se face cu succes, managerul sistemului de fișiere parsează tabela de mapare dm-verity și o pasează mai departe la device mapper-ul din Linux.
- Device mapper va folosi informațiile din tabela de mapare pentru a crea dispozitivul bloc virtual dm-verity.

20.

- Acest dispozitiv bloc virtual este montat în punctul de montare specificat în fstab, în locul dispozitivului fizic.
- Astfel, toate citirile de bloc de pe dispozitivul fizic vor fi verificate în mod transparent folosind arborele de hash-uri precalculat.
- Dacă sunt modificate sau adăugate fișiere, sau remontată partiția ca read-write, se va face o verificare de integritate care va eșua și va fi generată o eroare I/O.

21.

- Pentru a asigura protecția integrității, trebuie să avem încredere în kernelul care conține dm-verity. Prin urmare partiția de boot trebuie să fie de încredere.
- Pe Android, acest lucru necesită verificarea partiției de boot, care conține kernelul, RAM disk-ul și cheia verity.
- Această verificare depinde de acel dispozitiv și este implementată de obicei în bootloader.

- Verificarea se face folosind o cheie nealterabilă de verificare a semnăturii care este stocată în hardware.

22.

- Procedura pentru activarea verified boot pe Android include următorii pași:
 - Generarea arborelui de hash-uri
 - Crearea tabelului de mapare dm-verity
 - Semnarea tabelului
 - Generarea și scrierea blocului de metadate verity pe dispozitiv.

23.

- Arborele de hash-uri dm-verity este generat folosind programul veritysetup, care este parte din cryptsetup.
 - Care este un pachet de utilitare de gestiune a discurilor.
- Programul veritysetup poate acționa direct asupra dispozitivelor bloc și genera un arbore de hash-uri pe baza unei imagini de sistem de fișiere, și poate scrie tabela hash într-un fișier.
- Arborele trebuie scris pe același dispozitiv, de aceea, atunci când se apelează veritysetup, trebuie specificat offset-ul - o locație după blocul de metadate verity.

24.

- Pașii parcurși pentru generarea arborelui sunt:
- Alegerea unui salt random
- Împărțirea imaginii de sistem în blocuri de 4k
- Pentru fiecare bloc se calculează un hash SHA256 (se ia salt-ul în calcul).
- Nivelul 1 este format din concatenarea hash-urilor în blocuri de 4k.
- Se face padding cu 0 pentru a ajunge la un multiplu de 4k.
- Se adaugă nivelul în arbore.
- Se repetă pașii 2-6 pe baza nivelului tocmai generat, până când se obține un singur hash (rădăcină).

25.

- Aici este o ilustrare a arborelui de hash-uri.

26.

- Atunci când se generează arborele de hash-uri, se generează hash-ul rădăcină
 - Acesta este folosit pentru a tabela de mapare dm-verity pentru acel dispozitiv
- Tabela de mapare conține versiunea de dm-verity, dispozitivul ce stochează datele și hash-urile, dimensiunile blocurilor de date și hash-uri, locația pe disk a datelor și a arborelui de hash-uri, algoritmul de hash-ing, hash-ul rădăcină și salt-ul.

27.

- Tabela de mapare este semnată folosind o cheie RSA pe 2048 biți, în format mincrypt (o bibliotecă criptografică minimalistă folosită și pentru verificarea semnăturilor OTA)
 - Formatul mincrypt este o serializare a structurii RSAPublickey.
 - Cheia se găsește pe partiția de boot, în fișierul /verity_key.
- Semnătura rezultată este în format PKCS#1 v1.5.
- Blocul de metadate verity are 32 KB și include tabela de mapare plus semnătura.

28.

- Mai exact blocul de metadate verity include:
- Magic number - folosit de managerul sistemului de fișiere pentru verificarea consistenței tabelii (4B)
- Versiunea - deoarece blocul se poate extinde pentru a permite diferite modificări (4B)
- Signature - semnătura tabelii în format PKCS1.5 în forma padded (256B)
- Lungimea tabelului (4B)
- Tabelul în sine
- Padding - de zerouri până la 32k

29.

- Ultimul pas din procesul de activare al verified boot, este modificarea fișierului fstab pentru a activa verificarea integrității blocurilor pentru partiția system.
- Pentru aceasta este nevoie doar de adăugarea flag-ului "verify".
- Aveți aici un exemplu de fișier fstab de pe un dispozitiv Pixel XL.
- Atunci când dispozitivul bootează, Android-ul crează automat dispozitivul virtual dm-verity pe baza intrării din fstab și a informației din tabela de mapare (conținută în blocul de metadate).
- Dispozitivul virtual va fi montat ca /system, în locul dispozitivului fizic.

30.

- Orice modificare ulterioară a partiției system va cauza o eroare de verificare a integrității
- Aplicarea unui pachet OTA care modifică blocurile fără a modifica metadatele verity, va invalida arborele de hash-uri.
- Un OTA compatibil cu verified boot trebuie să opereze la nivel bloc și să actualizeze atât blocurile de date cât și arborele de hash-uri și metadatele verity.

31.

- Verified boot verifică integritatea dispozitivului, de la rădăcina de încredere hardware până la partiția de sistem.
- La fiecare etapă a boot-ării, se verifică integritatea și autenticitatea următoarei etape, înainte de a se executa.
- Starea boot-ării se referă la nivelul de protecție oferit utilizatorului atunci când dispozitivul bootează. Avem 4 stări: GREEN, YELLOW, ORANGE, și RED.
- Starea dispozitivului se referă la posibilitatea de a rescrie imaginile (flashing). Stările posibile sunt: LOCKED, UNLOCKED.

32.

- Integritatea bootloader-ului este verificată folosind rădăcina de încredere hardware.
- Partițiile boot și recovery sunt verificate folosind cheia OEM (de la producător).
Întotdeauna încearcă să verifice partiția de boot cu această cheie înainte de a încerca alte chei (dacă verificarea failează).
- Dacă dispozitivul este LOCKED, se încearcă întâi cheia OEM, și apoi se încearcă verificarea folosind certificatul integrat în semnătura partiției.
- Dacă dispozitivul este UNLOCKED atunci este posibil ca utilizatorul să scrie imagini semnate cu alte chei.

33.

- Un dispozitiv verificat va boota într-una dintre următoarele 4 stări:
- GREEN - a fost verificat întregul lanț de încredere, de la bootloader, la partiția de boot și alte partiții verificate (system).
- YELLOW - partiția boot a fost verificată folosind certificatul integrat și semnătura este validă. Bootloader-ul va afișa un warning și fingerprint-ul cheii publice înainte de a permite continuarea boot-ării.
- ORANGE - dispozitivul nu a fost verificat și poate fi modificat în mod liber. Bootloader-ul afișază un warning înainte de a continua boot-area.
- RED - verificarea dispozitivului a eșuat. Bootloader-ul va afișa un warning și va opri boot-area.

34.

- Există două stări posibile ale dispozitivului:
- LOCKED - dispozitivul nu poate fi rescris. Un dispozitiv LOCKED poate boota doar în stările GREEN, YELLOW, sau RED.
- UNLOCKED - Imaginile dispozitivului pot fi rescrise în mod liber. Dispozitivul nu va fi verificat. Va boota întotdeauna în starea ORANGE.

35.

- Aici avem o schema cu verificarea boot-ării și cele 4 stări de bootare.